

ØKONOMISKE PROCEDURER I 2023

20. januar 2023

AABENRAA KOMMUNE

Økonomiske procedurer i 2023

Det økonomiske procedure tager afsæt i den vedtagne budgetstrategi for 2024-2027, og indeholder således forslag til:

- Den politiske tidsplan og procedure for udarbejdelse af budget 2024-2027
- Procedure for opfølgning på budget 2023
- Procedure og tidsplan for aflæggelse af regnskab 2023

Indhold

Økonomiske procedurer i 2023.....	1
Procedure for budget 2024-2027	2
Fagudvalgenes forarbejde	4
Overførselsudgifter	5
Rollefordeling	6
Budgetseminar og temamøder	7
Inddragelse og høring	8
Politiske tidsplan budget 2024-2027	9
Øvrige økonomiske procedurer	10

Procedure for budget 2024-2027

Der lægges op til en model for udarbejdelse af budgetbidraget, der opdeles i

- En rammeudmelding i marts der fastlægger rammen og opgaven for de enkelte udvalg
- En proces før sommerferien, hvor budgetbidrag i balance til den udmeldte ramme udarbejdes og behandles i fagudvalgene.
- En proces efter sommerferien, hvor bidraget til prioritering danner baggrund for den politiske prioritering

Udvalgene budgetbidrag og ændringer som følge af økonomiaftalen i august danner rammen for det samlede budgetbidrag. Hertil kommer forslag til prioritering, hvor økonomiudvalget i september tager stilling til den samlede budgetbalance og de forslag til prioritering der skal indarbejdes i budgetforslaget. Økonomiudvalget fremsender i september budgetforslag til 1. behandling.

Drift

Budgetbidrag

Med udgangspunkt i budgetstrategien udmelder Økonomiudvalget rammerne for budgetarbejdet i 2024, herunder den økonomiske ramme for de enkelte fagudvalg. Driftsrammen tager udgangspunkt i det vedtagne budget for 2023 korrigeret for politiske beslutninger, der er godkendt af Økonomiudvalget og Byrådet, samt de justeringer til spillerum 1 som aftales i økonomiudvalget.

Fra april til juni udarbejder fagudvalgene et budgetbidrag i balance.

Udvalgene udmønter eventuelle udfordringer, og effektiviseringer i budgetbidraget, således det svare til den udmeldte ramme.

Budgetbidraget suppleres i august med følgende ændringer;

- Lov og cirkulære ændringer
- Demografiændringer
- Pris og lønændringer, svarende til aftaleniveauet
- Andre tekniske korrektioner jf. regelsæt herfor
- Øvrige økonomiaftaleændringer

Budgetbidraget er udgangspunktet til budgetseminaret.

Anlæg

Anlægsbudgettet vil indeholde overslagsårene fra budget 2024-2026, samt politiske beslutninger truffet i byrådet frem til juni 2023.

Forskydningen af anlæg fra 2024 til 2025-2026 indarbejdes konkret ved at forskyde projektet "nyt museumsbyggeri Aabenraa". Indarbejdes som en del af budgetstrategien.

Fra april til juni udarbejder fagudvalgene forslag til akutte anlægsprojekter.

Der igangsættes ikke en proces med udarbejdelse af andre konkrete anlægsprojekter.

Inspirationskataloget til anlæg opdateres med økonomioverslag administrativt samt grupperes på emner.

Der afsættes 120 mio. kr. i 2027, jf. målsætningen i den økonomiske politik, beløbet fordeles på basisanlæg og resten afsættes som en udmøntet pulje.

Drift Drift

Forslag til prioritering

Det besluttet ved rammeudmeldingen om der skal laves et omprioriteringskatalog.

Forslag til prioritering udarbejdes sideløbende med det udvalgets budgetbidrag, og udgør udgangspunktet for de politiske behandlinger.

Materialet indeholder den opgave som udvalgene får udstykket ved rammeudmeldingen, herunder udarbejdelse af forslag til udmøntning af

- Råderumspuljen på 0,5-1%
- Engangspuljen fra regnskab 2022

Såfremt der etableres en råderumspulje, laver hvert udvalg nye driftsforslag svarende til råderumspuljen. Forslagene beskriver formål, effekt og sammenhæng med andre politikområder.

Anlæg Anlæg

I budgetbidraget er der forud for budgetlægningen ikke råderum til prioritering af nye anlæg med mindre der sker en justering af de eksterne anlæg på investeringsoversigten.

Såfremt der ved økonomiaftalen fremkommer et yderligt råderum anvendes inspirationskataloget som udgangspunkt for prioriteringsøvelse.

Der afsættes en prisstigningspulje til anlæg finansieret indenfor den samlede ramme, hvilket kan medfører prioriteringer af anlæg.

Eventuelle akutte anlæg kan medfører at der skal ske en omprioritering af anlæg.

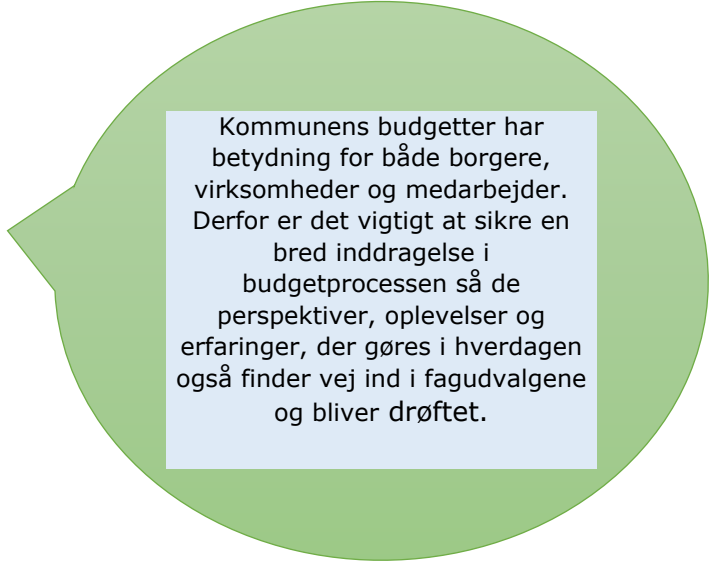
Afledt drift afdækkes i forbindelse med nye forslag og finansieres af den afsatte driftspulje indenfor den eksisterende driftsramme. (der er jf. retningslinjer for teknisk korrektioner årligt afsat 1 mio. kr. under PTL og 0,2 mio. kr. under ØU til afledt drift)

Fagudvalgenes forarbejde

Den dybe forståelse for fagområderne er forankret i de stående politiske udvalg. Det er i fagudvalgene, at budgetterne skal ud at arbejde.

Der lægges derfor op til en række aktiviteter i fagudvalgene i løbet af foråret, hvor formålet er at sikre en god proces med fokus på budgetgennemgang og inddragelse af relevante aktører.

Aktiviteterne skal også ses i lyset af en økonomiske og demografisk udvikling, der øger behovet for at tænke nyt, lade sig inspirere af andre og i høj grad udvise økonomisk ansvarlighed. Det betyder også, at det forventes, at fagudvalgene først og fremmest løser økonomiske udfordringer inden for egen ramme. Dette er også med at bidrage til en samlet rammeoverholdelse jf. målsætningerne i den økonomiske politik.

Kommunens budgetter har betydning for både borgere, virksomheder og medarbejder. Derfor er det vigtigt at sikre en bred inddragelse i budgetprocessen så de perspektiver, oplevelser og erfaringer, der gøres i hverdagen også finder vej ind i fagudvalgene og bliver drøftet.

Marts og April

På udvalgsmødet i marts får fagudvalget en rammeudmelding fra Økonomiudvalget.

Der vedtages en plan for udvalgets budgetarbejde

I april måned gennemgås først udkast til det tekniske budget.

Maj

Drøftelse af ambitioner og mål for udvalgets arbejde

Drøftelse af budgetbidrag og forslag til prioritering

Drøftelse af forslag til akutte anlæg.

Inddragelse af relevante aktører, herunder råd, bestyrelser m.m.

Juni

Godkendelse af endelig bidrag til udvalgets budgetbidrag indenfor den udmeldte ramme, samt forslag til prioritering

Overførselsudgifter

Overførselsudgifter dækker over udgifter til forsikrede ledige, førtidspensioner, kontanthjælp, sygedagpenge, ledighedsydelse m.m. I den årlige økonomiaftale fastlægges rammen for overførselsudgifter og kommunerne bloktilskud reguleres med den landsdækkende udvikling på området.

Udvalgenes budgetramme til overførselsudgifter overholdes udenfor bidrag til det økonomiske råderum, da rammen reguleres årligt med ændringerne i økonomiaftalen og i forbindelse med midtvejsreguleringerne af bloktilskuddet.

Arbejdsmarkedsudvalgets budget udarbejdes i juni når økonomiaftalen er kendt og indarbejdes i økonomiudvalgets budgetbidrag der behandles i august.

Maj

På udvalgsrådet i maj får vedtaget en plan for arbejdsmarkedsudvalgets budgetarbejde

Juni-Juli

Administration udarbejdelse af budgetbidrag

August

Godkendelse af endelig bidrag til udvalgets budgetbidrag indenfor den udmeldte ramme (teknisk budget) incl. reguleringen fra økonomiaftalen.

Rollefordeling

Byrådet:

Det er byrådet, der med den økonomiske politik sætter retningen for udviklingen i Aabenraa Kommune.

- Vedtage økonomisk politik
- Gennemfører temadrøftelser om aktuelle dagsordner
- Afholde budgetseminar
- Behandle økonomiudvalgets budgetforslag og ændringsforslag
- Vedtage budget

Økonomiudvalget:

Økonomiudvalget er drivkraften i forhold til overholdelsen af den økonomiske politik og i formuleringen af budgetstrategien. Økonomiudvalget holdes løbende orienteret om kommunens økonomiske udvikling på drift og anlæg – både i forhold til kommunens egne rammer og i forhold til de nationale rammer på service og anlæg.

- Udarbejde og godkende budgetstrategi og procedure
- Fastsætte budgetrammer for fagudvalg
- Godkende demografimodeller
- Godkende tekniske korrektioner
- Fastlægge indhold til byrådets budgetseminar
- Gennemfører temadrøftelser om aktuelle dagsordner
- Udarbejde budgetforslag til Byrådets 1. Behandling indeholdelse tekniske budget og supplerende budgetbidrag.
- Inddrage HMU

Fagudvalg:

Det er fagudvalgene, der inden for den udmeldte ramme, har opgaven med at sørge for, at opgaver løses og service levers til borgere og virksomheder. Det stiller krav til styring og at der løbende arbejdes med tiltag, der kan sikre rammeoverholdelse.

Fagudvalgene orienteres løbende om den økonomiske udvikling på anlæg og drift og de har en vigtig rolle at spille ift. at sørge for at få omsat politik til praksis – herunder at få realiseret anlægsprojekter inden for den aftalte tidsplan, så overførsler mellem budgetår holdes på et minimum.

- Sikre balance inden for den ramme som Økonomiudvalget fastlægger
- Fastsætte aktivitetsforudsætninger på alle væsentlige områder
- Udarbejde budgetbidrag og forslag til prioritering.
- Gennemføre temadrøftelser om aktuelle dagsordner
- Bidrage med forslag til akutte investeringer
- Inddrage relevante parter og interessenter i forårets budgetarbejde
- Drøfte ambitioner og mål
- Overholde det vedtagne budget

Direktion:

Den enkelte direktør understøtter fagudvalgene i deres budgetopgaver. Det er den enkelte direktørs opgave at sikre ansvarlig økonomistyring på alle niveauer i forvaltningen.

- Direktionen udarbejder oplæg til teknisk budgetbidrag og eventuelle bidrag til prioritering

Budgetseminar og temamøder

Temamøder og budgetseminar har til formål at orientere om den økonomiske udvikling og forudsætninger, økonomiaftalen samt de temaer som økonomiudvalget og byrådet ønsker, at der sættes fokus på.

HMU deltager i budgetseminarene i august, hvor alle medlemmer deltager i minibudgetseminaret medio august og 3 HMU medlemmer tilbydes at deltage i budgetseminaret ultimo august

Marts

Der afholdes temamøde forud for byrådsmødet med følgende orientering:

- Regnskab 2022
- Status på budget 2023
- Budgetstrategi for budget 2024-2027 proces og tidsplan

Juni

Der afholdes temamøde forud for byrådsmødet med følgende orientering:

- Økonomiaftalen indgået mellem regeringen og KL
- Opsummering af temaerne til drøftelse på budgetseminaret.

August

Der afholdes en minibudgetseminar for byrådet medio august med forslag til følgende indhold:

- Resultat af økonomiaftalen
- Overblik over den nye teknisk budgetbidrag.

Der afholdes i slutning af august budgetseminar for hele byrådet

Økonomiudvalget fastlægger på mødet i juni/august forslag til indhold i budgetseminaret.

Inddragelse og høring

Fagforvaltningerne sikrer, at der sker inddragelse af relevante bestyrelser, sektorudvalg samt Seniorråd og Handicapråd i forbindelse med udarbejdelse af fagudvalgenes budgetbidrag før sommerferien.

HMU inddrages i budgetprocessen, således

Januar

HMU behandler forslag til budgetstrategi og økonomiske procedure i 2023 og afgiver eventuelt hørings svar

Marts

HMU orienteres om status på budgetlægningen samt resultat af rammeudmeldingen.

August

Der afvikles dialogmøde mellem HMU og Økonomiudvalget vedr. budget 2024

HMU deltager i minibudgetseminar
HMU deltager med 3 personer i budgetseminaret

Høring:

Forslag til budgetforlig udsendes i september til HMU, Seniorråd og Handicapråd. Materialet indeholder forslag til budgetforligstekst, samt de ændringer som er indarbejdet i økonomiudvalgets budgetforslag.

Høringsperioden er jf. tidsplanen fra den 6. september 2023 til 21. september 2023.

Hørings svar fremsendes til byrådet den 22. september 2023 men henblik på drøftelse af eventuelle ændringsforslag.

Politiske tidsplan budget 2024-2027

Tidspunkt	Beskrivelse
➤ Forberedelsesfase	
7. februar eller 21. februar	Økonomiudvalget godkender budgetstrategien inklusiv den overordnede tidsplan og de konkrete politiske opgaver
8. marts	Økonomiudvalget udmelder en driftsramme for de enkelte fagudvalg (bortset fra arbejdsmarkedsudvalget)
Marts	Temamøde, regnskab 2022, status på budget 2023 og budgetstrategi 2024 proces og tidsplan
Marts	Fagudvalgene vedtager en plan for forårets budgetproces
April-Maj	Fagudvalgene drøfter 1. udkast til budgetbidrag i balance samt forslag til udmøntning af evt. omprioriteringsbeløb
Maj	Fagudvalgene gennemfører eventuelle møder og foretager relevant inddragelse af bestyrelser, råd og nævn.
Juni (frist 12.)	På baggrund af forårets drøftelser foretager fagudvalgene sidste behandling af budgetbidraget balance og bidragsmateriale til prioritering
20. juni	Økonomiudvalget orienteres om udvalgene bidrag
28. juni	Temamøde <ul style="list-style-type: none"> ➤ økonomiaftalens indhold samt opsummering af emner til budgetseminar.
15. august	Minibudgetseminar <ul style="list-style-type: none"> ➤ Økonomiaftalens konsekvenser for Aabenraa Kommune belyses ➤ Den nye tekniske basisbudgetramme incl. økonomiaftalen
15. august	Økonomiudvalgets behandler økonomiaftalen samt de tekniske korrektioner og fastlægger en nyt spillerum, der er udgangspunktet for drøftelserne på budgetseminaret
22. august	Møde mellem Økonomiudvalget og HMU
➤ Forhandlingsfase	
28. og 29. august	Budgetseminar på ??
29. og 30. august	1. runde forhandlinger – budgetforlig
1. september	2. runde forhandlinger – budgetforlig
4. september	Endelig tilbagemelding - budgetforlig
5. september	Forventet pressemøde vedr. budgetforlig
6. september	Høringsmateriale indeholdelse forhandlingsresultat og udkast til budgetforligstekst udsendes til HMU, Seniorråd og Handicapråd
12. september	Økonomiudvalgets behandler endeligt budgetforslag, der oversendes til byrådets 1. behandling
20. september	1. behandling af budget i byrådet
21. september	Frist for fremsendelse af høringssvar fra HMU, Senior- og Handicapråd
25. september	Frist for administrativ bistand til ændringsforslag
3. oktober	Økonomiudvalget behandler ændringsforslag
11. oktober	2. behandling af budget i byrådet, herunder behandling af ændringsforslag og takster.

Øvrige økonomiske procedurer

Løbende økonomirapportering i 2023

Løbende opfølgning på økonomien sker via MIN portal for alle ledere og budgetansvarlige samt økonomisystemet ledelsestilsyn. På Aabenraa.dk opdateres månedligt den økonomiske status for alle udvalg, der indeholder status på kommunes økonomi, likviditet samt befolkningsudvikling.

Udvalgene orienteres månedligt eller som minimum i forbindelse med bevillingskontrollerne på det forventede regnskab på området. Det enkelte udvalg fastlægger selv kravet til hvor ofte de ønsker opfølgning.

Bevillingskontroller

Bevillingskontroller udarbejdes pr. 31/3 og 30/9 og behandles politisk i hhv. maj og november.

Strukturen i sagerne vil være følgende

1. Samlet overblik over status og forventet regnskab
2. Omplacering inden for bevillingsområdet (netto 0)
3. Omplaceringer drift mellem bevillingsområder (netto 0).
4. Tillægsbevillinger drift hvor udvalget ikke kan finde finansiering (med påvirkning af kassebeholdningen)
5. Tillægsbevillinger anlæg
6. +/- puljen anlæg

De stående udvalg har kompetencen til at ændre driftsbevillinger inden for et bevillingsområde. Denne sag beslattes af det stående udvalg.

Økonomiudvalget har kompetencen til at ændre driftsbevillinger mellem bevillingsområder, der ikke har kassefinansiering (netto 0). Denne sag beslattes af økonomiudvalget.

Byrådet behandler alene sagerne vedr. tillægsbevillinger til driften (med påvirkning af kassebeholdningen), samt tillægsbevillinger og ændring af rådighedsbeløb til anlæg.

I forhold til +/- foretages ved 1. bevillingskontrol en gennemgang af alle anlæg men henblik vurdering af evt. mindreforbrug. Mindreforbruget tilføres +/- puljen. Det er alene økonomiudvalget der kan disponere af +/- puljen. Der sker politisk prioritering af +/- puljen i en særskilt sag.

Regnskab 2023

Regnskab udarbejdes i perioden januar – marts måned, hvor supplementsperioden løber frem til den 15. januar 2024.

Behandling af garantioverførselssagen behandles på byrådets møde i januar 2024, så decentrale budgetansvarlige hurtigst muligt har indarbejdet overførslerne i det kommende års budget.

Årsberetningen, herunder regnskaber for afsluttede anlæg, overførsler vedr. puljer og projekter samt øvrige overførsler uden for garantien behandles i byrådet i marts måned.

Administrativ tidsplan for regnskabsafslutningen udarbejdes i efteråret 2023.